

1. NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

PRODUKT BETECKNING	MULTI-MAX HARDENER	UTFÄRDAD:	2013-08-29
ARTIKELNUMMER	060040 (280 ml), 060047 (410 ml)	OMARBETAD:	-
RELEVANTA IDENTIFIERADE ANVÄNDNINGAR AV ÄMNET ELLER BLANDNINGEN OCH ANVÄNDNINGAR SOM DET AVRÅDS FRÅN	Ankarmassa för ingjutning av gängstång, armering och ankarhylsor i betong, massivtegel, lättbetong, lättklinker & håltegel.		
NÄRMARE UPPLYSNINGAR OM DEN SOM TILLHANDAHÅLLER SÄKERHETS DATABLAD	ITW Construction Products AB Box 124 SE-123 22 Farsta Johan Ericsson, tel 08-578 930 30, johan.ericsson@itwconstruction.se . Vid frågor om säkerhetsdatabladet kontakta: jennie.andersson@trossa.se .		
TELEFONNUMMER FÖR NÖDSITUATIONER	Vid akuta fall, tfn 112 Övrigt, Giftinformationscentralen, Karolinska sjukhuset, tfn 08-33 12 31		

2. FARLIGA EGENSKAPER

KLASSIFICERING AV ÄMNET ELLER BLANDNINGEN

Hälsorisker:

Irriterar ögonen. Kan ge allergi vid hudkontakt.

Vid upprepad hudkontakt finns risk för överkänslighet med allergiskt kontakteksem. Kontakt med ögonen orsakar irritation, sveda och tårflöde.

Miljörisker:

Produkten är inte klassificerad som miljöfarlig.

Brandrisker:

Kan orsaka brand.

Klassificerad som oxiderande, vid brand kan dibenzoylperoxiden sönderfalla häftigt under bildning av syrgas vilket gör elden hetare och våldsammare.

MÄRKNINGSUPPGIFTER

Irriterande

Oxiderande

Innehåller

Dibenzoylperoxid 20-25%

Farokod Riskfraser

O	R7	Kan orsaka brand
Xi	R36	Irriterar ögonen
Xi	R43	Kan ge allergi vid hudkontakt

Skyddsfraser

S3/7	Förpackningen förvaras väl tillsluten och svalt
S14	Förvaras åtskilt från rost, koncentrerade syror, alkalier och acceleratorer (t ex. tungmetallföreningar och aminer).
S24/25	Undvik kontakt med huden och ögonen
S36/37/39	Använd lämpliga skyddskläder, skyddshandskar samt skyddsglasögon eller ansiktsskydd
S50	Blanda inte med peroxid-acceleratorer eller reduktionsmedel.
S60	Detta material och dess behållare skall tas om hand som farligt avfall.

ANDRA FAROR

Inga andra kända faror är förknippade med produkten.

ÖVRIG INFORMATION

Produkten är endast för yrkesmässig exponering.

3. SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

BLANDNINGAR

Ämnen	EG Nr	CAS Nr	Index nummer	Halt vikt%	EG-klassificering	CLP-klassificering
Dibenzoylperoxid	202-327-6	94-36-0	617-008-00-0	20-25	E; R3, O; R7, Xi; R36, R43 ¹⁾	Org. Perox. B H241, Eye irrit. 2 H319, Skin Sens. 1 H317 ¹⁾
Glycerol	200-289-5	56-81-5	200-289-5	10-20	-	-
Etandiol	203-473-3	107-21-1	603-027-00-1	10-20	Xn; R22 ¹⁾	Acute tox. 4 H302 ¹⁾

¹⁾ EG-harmoniserad bindande klassificering i enlighet med bilaga VI, del 3, tabell 3.1 och 3.2 i förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP).

²⁾ Egen klassificering enligt Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2005:7) om klassificering och märkning av kemiska produkter.

³⁾ Egen klassificering enligt bilaga I i CLP-förordningen (1272/2008) om klassificering och märkning av kemiska produkter.

⁴⁾ Tillverkarens klassificering

Angivna faroangivelser och R-fraser finns förklarade under punkt 16.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

BESKRIVNING AV ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Inandning

Frisk luft.

Hudkontakt

Tag av nedstänkta kläder. Tvätta genast huden med tvål och vatten och skölj noggrant.

Ögonkontakt

Spola med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska i 5 minuter. Använd gärna tempererat vatten. Håll ögonlocken brett isär, avlägsna eventuella kontaktlinser. Kontakta läkare om besvär kvarstår.

Förtäring

Ge ett par glas mjölk eller vatten. Kontakta läkare om större mängd svalts eller om symtom kvarstår.

Information till läkare

-

Uppdaterat varuinformationsblad finns hos Giftinformationscentralen, tfn 08-33 12 31.

DE VIKTIGASTE SYMPTOMEN OCH EFFEKTERNA, BÅDE AKUTA OCH FÖRDRÖJDA

Se punkt 2.

ANGIVANDE AV OMEDELBAR MEDICINSK BEHANDLING OCH SÄRSKILD BEHANDLING SOM EVENTUELLT KRÄVS

Möjlighet till ögonspolning bör finnas på arbetsplatsen.

5. BRANDBEKÄMPNINGSÅTGÄRDER**SLÄCKMEDEL**

Kan släckas med pulver, skum, koldioxid eller vatten i spridd stråle (vattendimma).

SÄRSKILDA FAROR SOM ÄMNET ELLER BLANDNINGEN KAN MEDFÖRA

Vid brand utvecklas gaser som koldioxid och kolmonoxid. Se även punkt 2 under brandrisker.

RÅD TILL BRANDBEKÄMPNINGSPERSONAL

Andas inte in explosionsgaser eller förbränningsgaser. Behållare i närheten av brand flyttas eller kyls med vatten. Använd andningsapparat som skydd mot giftiga gaser.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP**PERSONLIGA SKYDDSÅTGÄRDER, SKYDDSUTRUSTNING OCH ÅTGÄRDER VID NÖDSITUATIONER**

Håll borta från antändningskällor. Använd andningsmask med filter A vid förbränning. Använd skyddskläder och håll oskyddade personer borta. Sörj för god ventilation.

MILJÖSKYDDSÅTGÄRDER

Förhindra utsläpp till avloppet.

METODER OCH MATERIAL FÖR INNESLUTNING OCH SANERING

Sugs upp med något absorberande material t ex sand, jord eller liknande. Samlas ihop och behandlas som farligt avfall.

HÄNVISNING TILL ANDRA AVSNITT

Se även punkt 8 för begränsning av exponeringen/personligt skydd.

7. HANTERING OCH LAGRING**FÖRSIKTIGHETSMÅTT FÖR SÄKER HANTERING**

Undvik inandning av och direktkontakt med produkten. Hanteras åtskilt från antändningskällor. Ej rökning, eld, gnistor eller svetsning. Använd bara verktyg av lämpligt material, t.ex. polyeten eller rostfritt stål. Undvik skakning eller friktion. Använd andningsmask vid dekantering av stora volymer utan extraktionsutrustning. Undvik att äta, dricka och röka vid hantering av produkten. Normal handhygien. Se till att förorenade kläder ej kommer i kontakt med livsmedel m.m.

FÖRHÅLLANDEN FÖR SÄKER LAGRING, INKLUSIVE EVENTUELL OFÖRENLIGHET

Förvaras torrt och svalt (mellan 5 – 30 °C) i väl tillsluten behållare på väl ventilerad plats i skydd för direkt solljus och åtskilt från antändningskällor. Förvaras i originalbehållare. Förvaras åtskilt från tungmetaller och aminer. Produkten är en härdare och då den hanteras tillsammans med Multi-max resin (den andra delen i två-komponentslimmet) gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter om härdplaster, AFS 2005:18.

SPECIFIK SLUTANVÄNDNING

Se punkt 1.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD**KONTROLLPARAMETRAR**

Hygieniska gränsvärden enligt *Arbetsmiljöverkets Föreskrifter (AFS 2011:18)*

	NGV	KTV
Etandiol/Etylenglykol	25 mg/m ³	50 mg/m ³
	10 ppm	20 ppm

BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN

Se till att ventilationen är god. Arbetsmetoder utformas så att direktkontakt förhindras.

Lämpliga tekniska skyddsåtgärder

Vid otillräcklig ventilation ska mekanisk ventilation med punktutsug användas. Ångor kan samlas vid golv och i lågt belägna utrymmen.

Individuella skyddsåtgärder

Ögonskydd/ansiktsskydd:

Skyddsglasögon bör användas vid risk för stänk.

Handskydd:

Skyddshandskar bör användas vid risk för direktkontakt med produkten. Rekommenderat handskmaterial är butylgummi, nitrilgummi och neopren.

Andningsskydd:

Vid långvarig hantering eller otillräcklig ventilation bör ett andningsskydd användas t ex hel- eller halvmask med gasfilter A2.

Annat skydd:

Använd skyddskläder vid hantering av stora kvantiteter.

Termisk fara:

-

BEGRÄNSNING AV MILJÖEXPONERINGEN

Förhindra utsläpp till miljön.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER**INFORMATION OM GRUNDLÄGGANDE FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER**

Varubeskrivning

Utseende:	Vit pasta	
Lukt:	Karakteristisk	
Luktröskel:	n.a.	
pH:	n.a.	
Smältpunkt/frys punkt:	n.a.	°C
Initial kokpunkt och kokpunktintervall:	n.a.	°C
Flampunkt:	n.a.	
Relativ avdunstningshastighet (butylacetat = 1):	n.a.	
Brandfarlighet (fast form, gas):	Kan orsaka brand.	
Övre/undre brännbarhetsgräns/explosionsgräns:	n.a.	
Ångtryck:	n.a.	mbar (20 °C)
Ångdensitet:	n.a.	
Densitet:	1,3-1,6	g/cm ³ (20 °C)
Löslighet i vatten:	olösligt	
Löslighet i organiska lösningsmedel:	n.a.	%
Fördelningskoefficient oktanol/vatten:	n.a.	
Självantändningstemperatur:	n.a.	°C
Sönderfallstemperatur:	50	°C
Viskositet:	20000-28000	mPas (20 °C)
Explosiva egenskaper:	Produkten utgör ingen explosionsrisk.	
Oxiderande egenskaper:	n.a.	

n.a.= information från tillverkaren saknas

ANNAN INFORMATION

-

10. STABILITET OCH REAKTIVITET**REAKTIVITET**

-

KEMISK STABILITET

Stabilt vid normal hantering.

RISKEN FÖR FARLIGA REAKTIONER

Innehåller dibenzoylperoxid som är ett kraftigt oxidationsmedel och kan reagera häftigt under stark värmeutveckling med starka baser och syror, organiska ämnen (bl a aminer, alkoholer), reducerande ämnen samt vid kontakt med vissa metaller (t ex järn och kobolt).

FÖRHÅLLANDEN SOM SKA UNDVIKAS

Undvik hög temperatur, direkt solljus, tryck, stötar, statisk elektricitet och vibrationer.

OFÖRENLIGA MATERIAL

Starka syror och baser, organiska ämnen, reducerande ämnen samt vid kontakt med vissa metaller.

FARLIGA SÖNDERDELNINGSPRODUKTER

Kolväten och kolmonoxid.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION**INFORMATION OM DE TOXIKOLOGISKA EFFEKTERNA****Inandning**

Inandning kan ge sveda i näsa och svalg, hosta, huvudvärk, trötthet och vid stora mängder eventuellt andnöd. Eventuell dammbildning (t ex vid slipning, sågning) kan orsaka irritation.

Hudkontakt

Långvarig hudkontakt kan ge sveda, rodnad, irritation samt nässelutslag. Vid upprepad hudkontakt finns risk för överkänslighet med allergiskt kontakteksem som följd.

Ögonkontakt

Kontakt med ögonen ger irritation och stark sveda. Eventuell risk för frätskador. Även ångor och damm (som kan uppstå vid slipning, sågning) kan verka irriterande. Kan ge övergående grumling av hornhinnan.

Förtäring

Förtäring kan ge sveda i mun och svalg samt illamående, kräkningar och magsmärtor.

Specifika effekter

Dibenzoylperoxid kan påskynda cancer som initierats av andra ämnen (promotionseffekt).

Toxikologiska data

Dibenzoylperoxid	LD ₅₀ oralt rått: > 5000 mg/kg, LD ₅₀ , LC ₅₀ inhalation rått: 24,3 mg/m ³ /4h.
Etandiol	LD ₅₀ oralt rått: 4700 mg/kg, LD ₅₀ , LDLo oralt människa: 786 mg/kg.

Annan information

-

12. EKOLOGISK INFORMATION**TOXICITET**

Produkten förväntas inte innebära några negativa miljöeffekter. Ingående dibenzoylperoxid är giftigt för vattenlevande organismer men lätt nedbrytbart och inte bioackumulerande. Etandiol är dåligt nedbrytbart men har låg toxicitet och är inte bioackumulerande.

Akvatisk toxicitet

Dibenzoylperoxid	LC ₅₀ Fisk 96h: 2,0 mg/l (art: Poecilia Reticulata), EC ₅₀ Daphnia 48h: 2,91 mg/l, EC ₅₀ Bakterie: 35 mg/l.
Etandiol	LC ₅₀ Fisk 48h: >10000 mg/l (art: Leuciscus Idus), LC ₅₀ Fisk 96h: >18500 mg/l (art: Oncorhynchus Mykiss), EC ₅₀ Daphnia 24h: 74000 mg/l (art: Daphnia Magna), EC5 Alger 8d: 2000 mg/l (Microcystis Aeruginosa), IC5 Alger 7d: >10000 mg/l (art: Scenedesmus Quadricauda), EC ₅₀ Bakterie 16h: >10000 mg/l (art: Pseudomonas Putida).

PERSISTENS OCH NEDBRYTBARHET

Dibenzoylperoxid är lätt nedbrytbart och etandiol är dåligt nedbrytbart.

Dibenzoylperoxid	BOD 84% (MITI), lättnedbrytbar.
Etandiol	56% bryts ned på 28 dygn OECD 301C. BOD5/COD: 0,47.

BIOACKUMULERINGSFÖRMÅGA

Bioackumuleras ej.

Dibenzoylperoxid	BCF 91,2, Log P _{ow} 3,71
Etandiol	BCF: 10, Log Pow: 1,31

RÖRLIGHETEN I JORD

-

RESUTAT AV PBT- OCH vPvB-BEDÖMNINGEN

Bedöms inte uppfylla kriterierna för PBT/vPvB. Ingen bedömning har gjorts av leverantören.

ANDRA SKADLIGA EFFEKTER

-

13. AVFALLSHANTERING**AVFALLSBEHANDLINGSMETODER**

Ej härdad produkt samt ej tömd behållare behandlas som farligt avfall, EWC-kod 08 04 09, enligt Avfallsförordningen (SFS 2011:927). Härdad produkt och fullständigt tömd behållare kan behandlas som konventionellt avfall, EWC-kod 08 04 10.

14. TRANSPORTINFORMATION

Härdare (Multi-Max hardener) transporteras tillsammans med resin (harts) i samma förpackning. Se separat säkerhetsdatablad för Multi-Max resin.

UN-NUMMER	3107
OFFICIELL TRANSPORTBENÄMNING	ORGANISK PEROXID, TYP E, FLYTANDE
FAROKLASS FÖR TRANSPORT	5.2
FÖRPACKNINGSGRUPP	-
MILJÖFAROR	Nej
SÄRSKILDA FÖRSIKTIGHETSÅTGÄRDER	
Etiketter:	5.2
Begränsad mängd:	125 ml
Tunnelrestriktionskod:	(D)
EMS-kod:	F-J, S-R

BULKTRANSPORT ENLIGT BILAGA II TILL MARPOL 73/78 OCH IBC-KODEN

N/A

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER**FÖRESKRIFTER/LAGSTIFTNING OM ÄMNET ELLER BLANDNINGEN NÄR DET GÄLLER SÄKERHET, HÄLSA OCH MILJÖ**

Detta säkerhetsdatablad är utarbetat i enlighet med EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH) samt KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 453/2010 av den 20 maj 2010 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH).

Arbetsmiljöverkets föreskrifter AFS 2005:18, "Härdplaster" gäller vid arbete med produkten tillsammans med Multi-Max resin.

Avfallsförordningen (SFS 2011:927).

Arbetsmiljöverkets föreskrifter, AFS 2011:18, "Hygieniska gränsvärden".

Följande ingående ämnen finns upptagna i Kemikalieinspektionens begränsningsdatabas (BDB) eller prioriteringsguide (PRIO): Dibenzoylperoxid.

KEMIKALIESÄKERHETSBEDÖMNING

Ingen kemikaliesäkerhetsbedömning har gjorts av leverantören.

16. ANNAN INFORMATION

Information om ingående ämnen har huvudsakligen hämtas från följande referenser:

Databaserna: TOXNET, ESIS, IARC, Begränsningsdatabasen och Prioriteringsguiden

Kemiska Ämnen online, Prevent.

Information från tillverkaren.

Angivna riskfraser under punkt 3.

R 3	Mycket explosivt vid stöt, friktion, eld eller annan antändningsorsak	R36	Irriterar ögonen
R 7	Kan orsaka brand	R 43	Kan ge allergi vid hudkontakt
R 22	Farligt vid förtäring		

Angivna faroangivelser under punkt 3.

H241	Brandfarligt eller explosivt vid uppvärmning	H319	Orsakar allvarlig ögonirritation
H302	Skadligt vid förtäring	H317	Kan orsaka allergisk hudreaktion

- Säkerhetsdatabladet har utarbetats i enlighet med avdelning IV och bilaga II i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH).
- Information har reviderats under följande rubriker i säkerhetsdatabladet: Samtliga
- Säkerhetsdatabladet är daterat 2013-08-29.